

Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (čtvrtého senátu)

16. května 2024*

„Řízení o předběžné otázce – Justiční spolupráce v občanských věcech – Nařízení (EU) č. 1215/2012 – Příslušnost a výkon soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech – Řízení o platebním rozkazu – Pojem ‚bydliště‘ – Státní příslušník členského státu, který má v tomto členském státě trvalou adresu a svou aktuální adresu v jiném členském státě – Nemožnost změnit tuto trvalou adresu nebo se jí vzdát“

Ve věci C-222/23,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce podaná na základě článku 267 SFEU rozhodnutím Okresního soudu v Sofii (Sofijski rajonen sad, Bulharsko) ze dne 7. dubna 2023, došlým Soudnímu dvoru dne 7. dubna 2023, v řízení

„Toplofikacia Sofia“ EAD,

SOUDNÍ DVŮR (čtvrtý senát),

ve složení: C. Lycourgos, předseda senátu, O. Spineanu-Matei (zpravodajka), J.-C. Bonichot, S. Rodin a L. S. Rossi, soudci,

generální advokát: J. Richard de la Tour,

za soudní kancelář: A. Calot Escobar, vedoucí,

s přihlédnutím k písemné části řízení,

s ohledem na vyjádření, která předložili:

– za Evropskou komisi: S. Noë a I. Zalaguin, jako zmocněnci,

s přihlédnutím k rozhodnutí, přijatému po vyslechnutí generálního advokáta, rozhodnout věc bez stanoviska,

vydává tento

* Jednací jazyk: bulharština.

Rozsudek

- 1 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výkladu čl. 18 prvního pododstavce a článku 21 SFEU, čl. 47 druhého pododstavce Listiny základních práv Evropské unie (dále jen „Listina“), čl. 4 odst. 1, čl. 5 odst. 1 a čl. 62 odst. 1 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1215/2012 ze dne 12. prosince 2012 o příslušnosti a uznávání a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech (Úř. věst. 2012, L 351, s. 1), jakož i článku 7 a čl. 22 odst. 1 a 2 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2020/1784 ze dne 25. listopadu 2020 o doručování soudních a mimosoudních písemností ve věcech občanských a obchodních v členských státech (doručování písemností) (Úř. věst. 2020, L 405, s. 40).
- 2 Tato žádost byla předložena v rámci řízení o vydání platebního rozkazu, které bylo zahájeno na návrh společnosti „Toplofikatsia Sofia“ EAD, dodavatele tepelné energie, proti jejímu zákazníkovi V. Z. A., který je jejím dlužníkem, ve věci peněžité částky za hodnotu tepla dodaného pro jeho byt nacházející se v Sofii (Bulharsko).

Právní rámec

Unijní právo

Nařízení č. 1215/2012

- 3 Body 13 a 15 odůvodnění nařízení č. 1215/2012 zní:

„(13) Je nezbytné, aby existoval vztah mezi řízeními, na něž se toto nařízení uplatňuje, a územím členských států. Proto by se společná pravidla pro určení příslušnosti měla v zásadě uplatňovat v případech, kdy má žalovaný bydliště v členském státě.

[...]

(15) Pravidla pro určení příslušnosti by měla být vysoce předvídatelná a měla by vycházet ze zásady, podle které je příslušnost obecně založena na místě bydliště žalovaného. Příslušnost by měla být na tomto základě vždy určitelná, kromě několika přesně vymezených případů, kdy předmět sporu nebo smluvní volnost stran opravňuje k použití odlišného spojujícího prvku. Sídlo právnické osoby musí být v nařízení samostatně vymezeno tak, aby společná pravidla byla přehlednější a zamezilo se sporům o příslušnost.“
- 4 V článku 4 uvedeného nařízení je stanoveno:

„1. Nestanoví-li toto nařízení jinak, mohou být osoby, které mají bydliště v některém členském státě, bez ohledu na svou státní příslušnost žalovány u soudů tohoto členského státu.

2. Na osoby, které nejsou státními příslušníky členského státu, v němž mají bydliště, se použijí pravidla pro určení příslušnosti, která se použijí pro jeho vlastní státní příslušníky.“

5 V článku 5 odst. 1 uvedeného nařízení je stanoveno:

„Osoby, které mají bydliště v některém členském státě, mohou být u soudů jiného členského státu žalovány pouze na základě pravidel stanovených v oddílech 2 až 7 této kapitoly.“

6 V článku 7 bodě 1 téhož nařízení je stanoveno:

„Osoba, která má bydliště v některém členském státě, může být v jiném členském státě žalována:

- 1) a) pokud předmět sporu tvoří smlouva nebo nároky ze smlouvy, u soudu místa, kde závazek, o němž se jedná, byl nebo měl být splněn;
- b) pro účely tohoto ustanovení, a pokud nebylo dohodnuto jinak, je místem plnění zmíněného závazku:
  - v případě prodeje zboží místo na území členského státu, kam zboží podle smlouvy bylo nebo mělo být dodáno,
  - v případě poskytování služeb místo na území členského státu, kde služby podle smlouvy byly nebo měly být poskytnuty;
- c) nepoužije-li se písmeno b), použije se písmeno a).“

7 V článku 62 nařízení č. 1215/2012 je stanoveno:

„1. Pro posouzení toho, zda má strana řízení bydliště v členském státě, u jehož soudů byl podán návrh, použije soud své právo.

2. Nemá-li strana řízení bydliště v členském státě, u jehož soudů byl návrh podán, použije soud pro posouzení toho, zda má strana řízení bydliště v jiném členském státě, právo tohoto členského státu.“

Nařízení 2020/1784

8 V článku 1 nařízení č. 2020/1784, nadepsaném „Oblast působnosti“, je stanoveno:

„1. Toto nařízení se vztahuje na přeshraniční doručování soudních a mimosoudních písemností v občanských nebo obchodních věcech. [...]

2. Toto nařízení se nepoužije, s výjimkou článku 7, pokud není známa adresa osoby, jíž má být písemnost doručena.

[...]“

9 V článku 7 tohoto nařízení, nadepsaném „Pomoc s vyhledáváním adres“, je stanoveno:

„1. Je-li adresa osoby, které má být doručena soudní nebo mimosoudní písemnost v jiném členském státě, neznámá, poskytne dotyčný členský stát pomoc se zjištěním této adresy alespoň jedním z těchto způsobů:

- a) uvedením určených orgánů, na které se mohou obrátit odesílající subjekty se žádostmi o zjištění adresy osoby, které má být písemnost doručena;

- b) umožněním osobám z jiných členských států podávat žádosti o informace o adresách osob, kterým má být písemnost doručena, přímo u rejstříků evidujících obyvatele nebo u jiných veřejně přístupných databází, a to i elektronicky, prostřednictvím jednotného formuláře dostupného na evropském portálu e-justice;
- c) poskytnutím podrobných informací o tom, jak lze prostřednictvím evropského portálu e-justice zjistit adresy osob, kterým má být písemnost doručena.

2. Každý členský stát poskytne Komisi následující informace s cílem zpřístupnit je prostřednictvím evropského portálu e-justice:

- a) formy pomoci, které bude členský stát na svém území poskytovat podle odstavce 1;
- b) v příslušných případech názvy a kontaktní údaje orgánů uvedených v odst. 1 písm. a) a b);
- c) informace o tom, zda v případech, kdy adresa uvedená v žádosti o doručení není správná, předloží orgány přijímajícího členského státu z vlastního podnětu rejstříkům evidujícím obyvatele nebo jiným databázím žádosti o informace týkající se adres.

Členské státy oznámí Komisi veškeré pozdější změny údajů uvedených v prvním pododstavci.“

- 10 V článku 22 uvedeného nařízení, nadepsaném „Nedostavení se žalované strany k soudu“, je stanoveno:

„1. Pokud měl být do jiného členského státu zaslán návrh na zahájení řízení nebo jiná rovnocenná písemnost za účelem doručení podle tohoto nařízení a žalovaná strana se nedostavila, nevydá soud rozhodnutí, dokud nebude zjištěno, že byla daná písemnost doručena nebo dodána s dostatečným předstihem k tomu, aby se žalovaná strana mohla obhajovat, a že:

- a) písemnost byla doručena způsobem, který je v souladu s vnitrostátním právem přijímajícího členského státu pro doručování písemností v soudním řízení v daném státě osobám, které se nacházejí na jeho území, nebo
- b) písemnost byla skutečně doručena žalované straně nebo do místa jejího bydliště jiným způsobem, který stanoví toto nařízení.

2. Každý členský stát může Komisi sdělit, že soud může bez ohledu na odstavec 1 vydat rozhodnutí, i když nebylo obdrženo potvrzení o doručení nebo dodání návrhu na zahájení řízení nebo jiné rovnocenné písemnosti, pokud jsou splněny všechny tyto podmínky:

- a) písemnost byla zaslána jedním ze způsobů stanovených tímto nařízením;
- b) ode dne zaslání písemnosti uplynulo období, které soud v daném případě považuje za dostačující a které není kratší než šest měsíců;
- c) nebylo obdrženo potvrzení žádného druhu, přestože bylo vynaloženo veškeré úsilí k jeho získání prostřednictvím příslušných orgánů přijímajícího členského státu.

Tyto informace se zpřístupní prostřednictvím evropského portálu e-justice.

3. Odstavce 1 a 2 nebrání tomu, aby soud v odůvodněných naléhavých případech nařídil jakákoli předběžná nebo ochranná opatření.

4. Pokud měl být do jiného členského státu zaslán návrh na zahájení řízení nebo jiná rovnocenná písemnost za účelem doručení podle tohoto nařízení a bylo vydáno rozhodnutí proti žalované straně, která se nedostavila, je soudce oprávněn prominout žalované straně zmeškání lhůty pro podání opravného prostředku proti tomuto rozhodnutí, jsou-li splněny obě tyto podmínky:

- a) žalovaná strana se bez vlastního zavinění nedozvěděla o písemnosti v dostatečném předstihu, aby se mohla obhajovat, nebo se nedozvěděla o rozhodnutí v dostatečném předstihu, aby mohla podat opravný prostředek, a
- b) žalovaná strana se zjevně hájí ve věci samé.

Žádost o prominutí zmeškání lhůty může být podána pouze v přiměřené lhůtě od doby, kdy se žalovaná strana o rozhodnutí dozví.

Každý členský stát může Komisi sdělit, že žádost o prominutí zmeškání lhůty není přípustná, pokud je podána po uplynutí lhůty, kterou uvedl v daném sdělení. Tato lhůta však nesmí být v žádném případě kratší než jeden rok ode dne vynesení rozhodnutí. Tyto informace se zpřístupní prostřednictvím evropského portálu e-justice.

5. Odstavec 4 se nevztahuje na rozhodnutí týkající se osobního stavu nebo svéprávnosti osob.“

Bulharské právo

ZGR

- 11 Zákon o evidenci obyvatel (zakon za graždanskata registracija) DV č. 67 ze dne 27. července 1999), ve znění použitelném na spor v původním řízení (dále jen „ZGR“), v čl. 90 odst. 1 stanoví:

„Každá osoba podléhající občanské registraci podle tohoto zákona je povinna písemně ohlásit svou trvalou a aktuální adresu [...]“

- 12 V článku 93 ZGR je stanoveno:

- „1. ‚Trvalou adresou‘ se rozumí adresa v místě, které si osoba zvolí pro zápis do registru obyvatel.
2. Trvalá adresa je vždy na území Bulharské republiky.
3. Nikdo nesmí mít více než jednu trvalou adresu.
4. Bulharští státní příslušníci žijící v zahraničí, kteří nejsou zapsáni v registru obyvatel a nemohou uvést trvalou adresu v Bulharsku, jsou automaticky zapsáni v registru obyvatel obvodu Sredec města Sofie.
5. Trvalá adresa státních příslušníků je adresou pro korespondenci se státními a místními orgány.

6. Trvalá adresa státních příslušníků se používá k výkonu nebo využívání práv nebo služeb v případech stanovených zákonem nebo jiným závazným aktem.

7. Trvalá adresa může být stejná jako aktuální adresa.“

13 V článku 94 ZGR je stanoveno:

„1. Aktuální adresou je adresa, na které daná osoba pobývá.

2. Každý má pouze jednu aktuální adresu.

3. Aktuální adresa bulharských státních příslušníků, jejichž bydliště se nachází v zahraničí, je uvedena v registru obyvatel pouze s názvem státu, v němž pobývají.“

14 V článku 96 odst. 1 ZGR je stanoveno:

„Aktuální adresa se oznamuje prostřednictvím prohlášení o adrese, které dotyčná osoba učiní orgánům uvedeným v čl. 92 odst. 1. Bulharský státní příslušník, který pobývá v zahraničí, oznámí svou aktuální adresu, tj. stát, ve kterém pobývá, orgánům uvedeným v čl. 92 odst. 1 v místě své trvalé adresy.“

KMChP

15 Zákoník mezinárodního práva soukromého (kodeks na meždunarodnoto častno pravo, DV č. 42, ze dne 17. května 2005), ve znění použitelném na spor v původním řízení (dále jen „KMChP“, v článku 4 stanoví:

„(1) Mezinárodní příslušnost bulharských soudů a jiných orgánů je dána, pokud:

1. má odpůrce své obvyklé bydliště, sídlo v souladu se svými stanovami nebo místo, kde se nachází jeho skutečné vedení, v Bulharsku;

[...]“

16 V článku 48 odst. 7 KMChP je stanoveno:

„Pro účely tohoto zákoníku se ‚obvyklým bydlištěm‘ fyzické osoby rozumí místo, kde tato osoba převážně žije, aniž je toto místo nutně spojeno s registrací nebo povolením k pobytu či usazení. Pro určení uvedeného místa je třeba přihlídnout zvláště k okolnostem osobní nebo profesní povahy této osoby, které vyplývají z jejich trvalých vazeb k těmto místu nebo k jejímu úmyslu takové vazby vytvořit.“

GPK

17 Občanský soudní řád (graždanski procesualen kodeks, DV č. 59 ze dne 20. července 2007), ve znění použitelném na spor v původním řízení (dále jen „GPK“), v článku 38, nadepsaném „Doručovací adresa“, stanoví:

„Doručení se provede na adresu uvedenou ve spisu věci. Pokud nelze adresáta zastihnout na uvedené adrese, doručuje se na aktuální adresu, a není-li jí, na jeho trvalou adresu.“

18 V článku 40 GPK, nadepsaném „Adresát soudních písemností“, je stanoveno:

„(1) Účastník řízení, jenž pobývá nebo cestuje v zahraničí po dobu delší než jeden měsíc v zahraničí, je povinen určit osobu v místě sídla soudu pro účely doručování, tj. příjemce soudních písemností, pokud v Bulharsku není v řízení zastoupen. Stejnou povinnost má zákonný zástupce, opatrovník a zmocněnec.

(2) Neurčí-li osoby uvedené v odstavci 1 takového adresáta, zakládají se veškeré písemnosti do spisu věci a považují se za doručené. Soud vyrozumí tyto osoby o těchto důsledcích při doručení první písemnosti.“

19 V článku 41 GPK, nadepsaném „Informační povinnost“, je stanoveno:

„(1) Účastník řízení, jenž se nezdržuje déle než jeden měsíce na adrese, kterou v dané věci sdělil nebo na kterou mu bylo doručeno soudní oznámení, je povinen informovat soud o své nové adrese. Stejnou povinnost má zákonný zástupce, opatrovník a zmocněnec.

(2) V případě nesplnění povinnosti uvedené v odstavci 1 se všechna soudní oznámení zakládají do soudního spisu věci a považují se za doručená. Soud vyrozumí účastníka řízení o těchto důsledcích při doručení prvního sdělení.“

20 V článku 53 GPK, nadepsaném „Doručování cizincům pobývajícím v zemi“, je stanoveno:

„Cizincům pobývajícím v zemi se doručuje na adresu uvedenou příslušným správním orgánům.“

21 V článku 410 GPK, nadepsaném „Návrh na vydání platebního rozkazu“, je stanoveno:

„(1) Navrhovatel může podat návrh na vydání příkazu k plnění:

1. V souvislosti s peněžitou pohledávkou nebo pohledávkou na zastupitelné věci, je-li pro tento návrh příslušný okresní soud; (rajonen sad)

[...]“

22 V článku 411 GPK, nadepsaném „Vydání příkazu k plnění“, je stanoveno:

„(1) Návrh se podává u okresního soudu (rajonen sad) v obvodu trvalé adresy nebo sídla dlužníka, přičemž tento soud ověří i bez návrhu ve lhůtě tří dnů svou místní příslušnost. Žaloba proti spotřebiteli musí být podána u soudu v obvodu, v němž se nachází aktuální adresa spotřebitele, a není-li jí, u soudu obvodu, v němž se nachází jeho trvalá adresa. Má-li soud za to, že mu věc nepřísluší, postoupí věc neprodleně příslušnému soudu.

(2) Na jednání soud projedná návrh týkající se procesních aspektů a vydá příkaz k plnění ve lhůtě uvedené v odstavci 1, s výjimkou případů, kdy:

[...]

4. dlužník nemá trvalou adresu nebo sídlo na území Bulharské republiky;

5. dlužník nemá obvyklý pobyt nebo místo výkonu činnosti na území Bulharské republiky.

(3) Vyhoví-li soud návrhu, vydá příkaz k plnění, jehož kopie je doručena dlužníkovi.“

Spor v původním řízení a předběžné otázky

- 23 Toplofikacia Sofia je společností založenou podle bulharského práva, která se zabývá distribucí tepelné energie. Dne 6. března 2023 podala uvedená společnost k Okresnímu soudu v Sofii (Sofijski rajonen sad, Bulharsko), který je předkládajícím soudem, návrh na vydání platebního rozkazu proti V. Z. A., bulharskému státnímu příslušníkovi.
- 24 Tato společnost se na jmenovaném domáhá, aby jí zaplatil peněžitou částku ve výši 700,61 bulharských leva (BGN) (přibližně 358 eur), neboť mu tato osoba, která je vlastníkem bytu nacházejícího se v Sofii v budově ve vlastnictví společenství vlastníků, neuhradila fakturu za spotřebu tepelné energie za období od 15. září 2020 do 22. února 2023 za tento byt.
- 25 Předkládající soud upřesňuje, že V. Z. A. zatím není účastníkem původního řízení a stane se jím až tehdy, bude-li vydán navrhovaný platební rozkaz, a to za podmínky, že předkládající soud bude příslušným pro rozhodování o tomto návrhu.
- 26 Předkládající soud uvádí, že z šetření provedených z úřední povinnosti v průběhu původního řízení v souladu s povinnostmi, jež mu ukládá bulharské právo, vyplývá, že V. Z. A. je od roku 2000 registrován ve vnitrostátním registru obyvatel jako osoba s trvalou adresou v Sofii. Dne 6. března 2010 však V. Z. A. učinil prohlášení o tom, že má aktuální adresu v jiném členském státě než v Bulharské republice. V tomto ohledu předkládající soud uvádí, že bulharské právo neumožňuje uvést úplnou aktuální adresu v zahraničí.
- 27 Předkládající soud poukazuje rovněž na závazné výkladové rozhodnutí, které vydal Nejvyšší kasační soud (Varchoven kasacionen sad Bulharsko) dne 18. června 2014 (dále jen „rozhodnutí ze dne 18. června 2014“), které se týká případů odmítnutí vydání platebního rozkazu, stanovených v čl. 411 odst. 2 bodech 4 a 5 GPK.
- 28 Podle rozhodnutí ze dne 18. června 2014 musí být v případě návrhu na vydání platebního rozkazu podle článku 411 GPK existence trvalé adresy nebo obvyklého pobytu na území Bulharské republiky ověřena ke dni doručení jednou vydaného platebního rozkazu bez ohledu na skutečnost, že v souladu s body 4 a 5 odst. 2 tohoto článku by v případě neexistence trvalé adresy nebo obvyklého pobytu na tomto území mělo být vydání takového platebního rozkazu odmítnuto.
- 29 Podle rozhodnutí ze dne 18. června 2014 platí, že pokud je zjištěno, že soud vydal platební rozkaz vůči dlužníkovi, který nemá na území Bulharské republiky trvalou adresu, tento soud takový platební rozkaz prohlásí za neplatný, a to i bez návrhu. Naproti tomu, je-li zjištěno, že tento dlužník nemá na území Bulharské republiky obvyklé bydliště, soud, který takový platební rozkaz vydal, jej nemůže prohlásit za neplatný. V posledně uvedeném případě musí takový soud při doručování tohoto platebního rozkazu ověřit, zda má uvedený dlužník trvalou adresu v Bulharsku, a je-li tomu tak, má se za to, že uvedený platební rozkaz je řádně doručen buď sdělením osobě v domácnosti téhož dlužníka, nebo vyvěšením oznámení. V důsledku toho se lze dovolávat uplatnění čl. 411 odst. 2 bodu 5 GPK pouze prostřednictvím námitek podaných soudu rozhodujícímu o odporu.

- 30 Předkládající soud uvádí, že rozhodnutí ze dne 18. června 2014 bylo vydáno před tím, než byl čl. 411 odst. 1 GPK změněn v tom smyslu, že soud, jemuž byla věc předložena, má nyní povinnost ověřit i bez návrhu svou místní příslušnost, a to mimo jiné na základě trvalé adresy dlužníka.
- 31 Podle předkládajícího soudu z článku 411 GPK, jak jej vykládá Nejvyšší kasační soud (Varchoven kasacionen sad), vyplývá, že platební rozkaz bude proti dlužníkovi, který je bulharským státním příslušníkem a jehož stálá adresa zůstává zaregistrována v Bulharsku, vydán vždy, i když má tento dlužník adresu v zahraničí, která je rovněž uvedena v registru obyvatel. Takový výklad by přitom podle předkládajícího soudu mohl narušovat pravidlo stanovené v čl. 5 odst. 1 nařízení č. 1215/2012, podle kterého dlužník, který má bydliště v některém členském státě, může být v zásadě žalován pouze u soudů takového členského státu.
- 32 Předkládající soud rovněž uvádí, že podle článku 93 ZGR se trvalá adresa bulharských státních příslušníků nachází na bulharském území napořád a nemůže být změněna v případě přestěhování se do jiného členského státu. To podle předkládajícího soudu může představovat překážku výkonu práva volného pohybu a svobody volby bydliště u bulharských státních příslušníků, jež jsou zaručeny článkem 21 SFEU.
- 33 Navíc bulharští státní příslušníci, kteří využili svého práva na volný pohyb, se mohou nacházet v situaci obrácené diskriminace na základě státní příslušnosti, což je v rozporu s článkem 18 SFEU. V souladu s článkem 53 GPK jsou totiž státním příslušníkům jiných členských států Evropské unie, kteří trvale pobývají v Bulharsku, doručovány úřední písemnosti na adresu, jež byla oznámena imigračním orgánům. Pokud uvedení státní příslušníci ukončí pobyt na bulharském státním území, příslušnost bulharských soudů vůči nim zaniká uplatněním kritéria příslušnosti podle místa bydliště. Naproti tomu bulharští státní příslušníci nemohou zrušit registraci své trvalé adresy a stále jsou povinni mít určeného příjemce, který je jejich jménem připraven přebírat doručované soudní písemnosti v Bulharsku.
- 34 Mimoto z čl. 94 odst. 3 ZGR ve spojení s jeho čl. 93 odst. 2 podle předkládajícího soudu vyplývá, že bulharský státní příslušník nemůže zaregistrovat přesnou adresu mimo Bulharsko, neboť jediným údajem, který správní orgány v tomto ohledu zaznamenávají, je údaj o státu, do kterého se tento státní příslušník přestěhoval. Z tohoto důvodu je v článku 4 KMChP stanoveno jako kritérium zakládající příslušnost ve vztazích, jež se řídí mezinárodním právem soukromým, na které se nevztahuje unijní právo, obvyklé bydliště žalovaného.
- 35 V této souvislosti si předkládající soud nejprve klade otázku, zda čl. 5 odst. 1 nařízení č. 1215/2012 brání tomu, aby mezinárodní příslušnost soudu, k němuž byl podán návrh na vydání platebního rozkazu, byla určena s ohledem na pojem „bydliště“, jak vyplývá z vnitrostátních právních předpisů relevantních ve věci v původním řízení. Předkládající soud upřesňuje, že i když nelze vyloučit, že by mohl založit svou mezinárodní příslušnost na čl. 7 bodu 1 písm. b) druhé odrážce nařízení č. 1215/2012, neboť se smlouva, z níž vznikl nárok na zaplacení pohledávky, týká dodávek tepelné energie pro nemovitost nacházející se v Sofii, otázka určení bydliště zůstává relevantní.
- 36 Předkládající soud si dále klade otázku, zda je v souladu s článkem 18 SFEU, je-li podle rozhodnutí ze dne 18. června 2014 soudům zakázáno vycházet při určování skutečnosti, že dlužník nemá obvyklé bydliště na území Bulharské republiky, z aktuální adresy dlužníka, neboť tento zákaz podle předkládajícího soudu zakládá obrácenou diskriminaci.

37 Vzhledem k tomu, že vnitrostátní právo předkládajícímu soudu neumožňuje určit adresu dlužníka mimo Bulharsko, předkládající soud si konečně klade otázku, zda se v takovém případě může opírat o možnost, kterou skýtá článek 7 nařízení 2020/1784, a využít pomoci dotčeného členského státu.

38 Za těchto podmínek se Okresní soud v Sofii (Sofijski rajonen sad) rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžné otázky:

- „1) Musí být čl. 62 odst. 1 nařízení [č. 1215/2012] ve spojení s čl. 18 prvním pododstavcem a článkem 21 SFEU vykládán v tom smyslu, že brání tomu, aby byl pojem ‚bydliště‘ fyzické osoby odvozován z vnitrostátních právních předpisů, které stanoví, že registrovaná trvalá adresa státních příslušníků státu, ve kterém má sídlo soud, u něhož byl podán návrh na zahájení řízení, se vždy nachází v tomto státě a nemůže být přenesena na jiné místo v Evropské unii?
- 2) Musí být čl. 5 odst. 1 nařízení [č. 1215/2012] ve spojení s čl. 18 prvním pododstavcem a článkem 21 SFEU vykládán v tom smyslu, že připouští vnitrostátní právní předpisy a vnitrostátní judikaturu, podle kterých soud určitého státu nemůže odmítnout vydat platební rozkaz proti dlužníkovi, který je státním příslušníkem tohoto státu a ohledně něhož existují věrohodné důvody umožňující mít za to, že není dána mezinárodní příslušnost daného vnitrostátního soudu, protože dlužník má pravděpodobně bydliště v jiném státě Unie, což vyplývá z prohlášení dlužníka, že má v tomto jiném členském státě úředně registrovanou adresu pobytu, které učinil u příslušného státního orgánu? Je v takovém případě relevantní, kdy bylo toto prohlášení učiněno?
- 3) Musí být čl. 18 první pododstavec SFEU ve spojení s čl. 47 druhým pododstavcem [Listiny] v případě, že mezinárodní příslušnost soudu, u něhož byl podán návrh na zahájení řízení, vyplývá z jiného ustanovení než z čl. 5 odst. 1 nařízení [č. 1215/2012], vykládán v tom smyslu, že neumožňuje, aby vnitrostátní právní předpisy a vnitrostátní judikatura stanovily, že i když lze platební rozkaz vydat proti fyzické osobě, pouze má-li obvyklé bydliště ve státě místa soudu, kterému byla věc předložena, není možné prokázat, že tato osoba pobývá v jiném členském státě pouze na základě skutečnosti, že dlužník, vůči němuž je vydán platební rozkaz a je státním příslušníkem státu místa soudu, kterému byla věc předložena, zaregistroval u tohoto státu adresu v jiném členském státě Evropské unie, na níž pobývá (svou ‚aktuální‘ adresu), pokud tento dlužník nemůže uvést, že se zcela přestěhoval do tohoto jiného členského státu a nemá žádnou adresu na území státu místa soudu, kterému byla věc předložena? Je v tomto případě relevantní, kdy bylo toto prohlášení o aktuální adrese učiněno?
- 4) V případě, že odpověď na první podotázku třetí předběžné otázky zní v tom smyslu, že vydání platebního rozkazu je přípustné: Je v takovém případě podle čl. 4 odst. 1 nařízení [č. 1215/2012] ve spojení s výkladem čl. 22 odst. 1 a 2 nařízení [2020/1784], podaným v [rozsudku ze dne 19. prosince 2012, Alder (C-325/11, EU:C:2012:824)], [jakož i] ve spojení se zásadou účinného uplatňování unijního práva při výkonu vnitrostátní procesní autonomie přípustné, aby si vnitrostátní soud státu, jehož státní příslušníci se nemohou vzdát registrace své adresy na území tohoto státu a nemohou ji převést na místo v jiném státě, rozhoduje-li o návrhu na vydání platebního rozkazu v řízení vedeném bez účasti dlužníka, před vydáním konečného rozhodnutí v dané věci za účelem zjištění skutečného místa obvyklého bydliště dlužníka vyžádal podle článku 7 nařízení [2020/1784] u orgánů státu, ve kterém dlužník registroval svou adresu, informace o jeho tamější adrese a datu její registrace?“

K přípustnosti žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce

- 39 Z ustálené judikatury vyplývá, že postup zavedený článkem 267 SFEU je nástrojem spolupráce mezi Soudním dvorem a vnitrostátními soudy, díky němuž Soudní dvůr poskytuje vnitrostátním soudům výklad unijního práva, který je pro ně nezbytný k vyřešení sporů, které mají tyto soudy rozhodnout, a že důvodem existence žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce není vydávání konzultativních stanovisek k obecným nebo hypotetickým otázkám, ale potřeba skutečného vyřešení sporu [rozsudek ze dne 9. ledna 2024, G. a další (Jmenování obecných soudců v Polsku), C-181/21 a C-269/21, EU:C:2024:1, bod 62 a citovaná judikatura].
- 40 Jak vyplývá ze samotného znění článku 267 SFEU, požadované rozhodnutí o předběžné otázce musí být „nezbytné“ k tomu, aby předkládající soud mohl „vynést rozsudek“ ve věci, která mu byla předložena [rozsudek ze dne 9. ledna 2024, G. a další (Jmenování obecných soudců v Polsku), C-181/21 a C-269/21, EU:C:2024:1, bod 63 a citovaná judikatura].
- 41 Soudní dvůr tak připomněl, že ze znění i systematiky článku 267 SFEU vyplývá, že řízení o předběžné otázce zejména předpokládá, že před vnitrostátními soudy skutečně probíhá spor, v jehož rámci mají vnitrostátní soudy vydat rozhodnutí, které může zohlednit rozsudek vydaný v rámci řízení o předběžné otázce [rozsudek ze dne 9. ledna 2024, G. a další (Jmenování obecných soudců v Polsku), C-181/21 a C-269/21, EU:C:2024:1, bod 64 a citovaná judikatura].
- 42 V projednávané věci je předkládající soud povinen i bez návrhu ověřit svou příslušnost k vydání platebního rozkazu v souladu s čl. 411 odst. 1 GPK. Za tímto účelem položil předkládající soud Soudnímu dvoru čtyři předběžné otázky, které se týkají výkladu nařízení č. 1215/2012 a 2020/1784, jakož i výkladu čl. 18 prvního pododstavce SFEU, článku 21 SFEU a čl. 47 druhého pododstavce Listiny.
- 43 Pokud jde zprv o požadovaný výklad čl. 47 druhého pododstavce Listiny, ze žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce nijak nevyplývá, že tento výklad je objektivně nezbytný pro rozhodnutí, které by měl předkládající soud přijmout [v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 9. ledna 2024, G. a další (Jmenování obecných soudců v Polsku), C-181/21 a C-269/21, EU:C:2024:1, bod 65 a citovaná judikatura]. Předkládající soud totiž neuvádí souvislost, kterou spatřuje mezi tímto ustanovením a sporem dotčeným v původním řízení, ani důvody, proč je podle něj pro vyřešení tohoto sporu nezbytný výklad uvedeného ustanovení.
- 44 Pokud jde zadruhé o požadovaný výklad článku 22 nařízení 2020/1784, je třeba poznamenat, že v tomto článku jsou upraveny, jak vyplývá z jeho nadpisu, povinnosti vnitrostátního soudu v případě nedostavení se žalované strany k soudu. Uvedený článek se použije, pokud již byly návrh na zahájení řízení nebo jiná rovnocenná písemnost zaslány do jiného členského státu za účelem doručení, a týká se kontradiktorního řízení, které následuje po řízení, o které se jedná ve věci v původním řízení, v němž se dlužník ještě nestal účastníkem řízení. Článek 22 nařízení 2020/1784 je tak založen na domněnce, která je v projednávané věci pouze hypotetická, a sice na domněnce spočívající v nedostavení se žalované strany k soudu.
- 45 Z toho vyplývá, že v rozsahu, v němž se žádost o rozhodnutí o předběžné otázce týká výkladu čl. 47 druhého pododstavce Listiny a čl. 22 odst. 1 a 2 nařízení 2020/1784, tato žádost nemá žádný vztah k realitě nebo předmětu sporu v původním řízení, a je tudíž nepřipustná.

K předběžným otázkám

K první až třetí otázce

Úvodní poznámky

- 46 Zprvce, pokud jde o výklad relevantních ustanovení nařízení č. 1215/2012, vyvstává nejprve otázka, zda spor v původním řízení spadá do působnosti tohoto nařízení, neboť jeho použití vyžaduje existenci mezinárodního prvku. I když v projednávané věci zatím dotčený dlužník není účastníkem původního řízení, nic to nemění na tom, že návrh na vydání platebního rozkazu je podán proti tomuto dlužníkovi, jehož bydliště se nachází v jiném členském státě, což představuje dostatečný mezinárodní prvek pro použití tohoto nařízení.
- 47 Zadruhé, pokud jde o výklad článku 18 SFEU, je třeba připomenout, že tento článek se použije samostatně pouze v situacích upravených unijním právem, pro něž neexistují zvláštní pravidla o zákazu diskriminace (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 10. února 2011, *Missionswerk Werner Heukelbach*, C-25/10, EU:C:2011:65, bod 18, jakož i ze dne 28. září 2023, *Ryanair v. Komise*, C-321/21 P, EU:C:2023:713, bod 98 a citovaná judikatura).
- 48 Pokud jde v projednávané věci o problematiku, která byla předestřena položenými otázkami, a sice rozdílný způsob určení bydliště podle toho, zda se jedná o bulharské státní příslušníky, nebo cizí státní příslušníky s bydlištěm v Bulharsku, čl. 4 odst. 2 nařízení č. 1215/2012 zavádí zákaz diskriminace, neboť toto ustanovení zakazuje jakékoli rozdílné zacházení na základě státní příslušnosti, pokud jde o uplatnění pravidel pro určení příslušnosti zavedených tímto nařízením. Článek 18 SFEU proto není třeba použít samostatně, a tudíž ani podávat jeho samostatný výklad.
- 49 Zatřetí je třeba připomenout, že vzhledem k tomu, že nařízením č. 1215/2012 bylo zrušeno a nahrazeno nařízením Rady (ES) č. 44/2001 ze dne 22. prosince 2000 o příslušnosti a uznávání a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech (Úř. věst. 2001, L 12, s. 1; Zvl. vyd. 19/04, s. 42), které samo nahradilo Úmluvu ze dne 27. září 1968 o příslušnosti a výkonu rozhodnutí v občanských a obchodních věcech (Úř. věst. 1972, L 299, s. 32), ve znění úmluv o přistoupení nových členských států k této úmluvě, platí výklad, který Soudní dvůr podal v souvislosti s ustanoveními těchto dvou posledně zmíněných právních nástrojů, rovněž pro výklad nařízení č. 1215/2012, pokud tato ustanovení mohou být považována za „rovnocenná“ ustanovením posledně uvedeného nařízení (rozsudek ze dne 9. července 2020, *Verein für Konsumenteninformation*, C-343/19, EU:C:2020:534, bod 22 a citovaná judikatura).

K první otázce

- 50 Podstatou první otázky předkládajícího soudu je, zda čl. 62 odst. 1 nařízení č. 1215/2012 musí být vykládán v tom smyslu, že brání vnitrostátní právní úpravě, podle které se má za to, že státní příslušníci jednoho členského státu, kteří mají bydliště v jiném členském státě, mají bydliště na adrese, která zůstává nadále registrovaná v prvně uvedeném členském státě.

- 51 V tomto ohledu je třeba bez dalšího poznamenat, že pojem „bydliště“ je v systematice nařízení č. 1215/2012 zásadní, neboť představuje obecný hraniční určovatel pro určení mezinárodní příslušnosti v souladu s čl. 4 odst. 1 tohoto nařízení, který odkazuje na bydliště žalovaného bez ohledu na jeho státní příslušnost (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 19. prosince 2013, Corman-Collins, C-9/12, EU:C:2013:860, body 22 a 23).
- 52 Jak vyplývá z Jenardovy zprávy k Úmluvě ze dne 27. září 1968 o příslušnosti a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech (Úř. věst. 1979, C 59, s. 1), jejíž komentáře k odůvodnění, proč bylo vybráno kritérium bydliště, platí rovněž pro výklad nařízení č. 1215/2012, rozhodnutí unijního normotvůrce, který upřednostnil toto kritérium před kritériem státní příslušnosti, bylo vedeno potřebou usnadnit jednotné uplatňování pravidel o příslušnosti, aby se zabránilo odlišným pravidlům pro určení příslušnosti podle toho, zda se sporů účastní státní příslušníci z jednoho smluvního státu nebo státní příslušník smluvního státu a cizí státní příslušník, nebo dva cizí státní příslušníci.
- 53 Stejně jako Úmluva ze dne 27. září 1968 o příslušnosti a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech a nařízení č. 44/2001, tak ani nařízení č. 1215/2012 neuvádí definici pojmu „bydliště“. Článek 62 odst. 1 posledně uvedeného nařízení odkazuje na vnitrostátní právo členského státu soudů, u nichž byl podán návrh, s tím, že podle tohoto práva se určí, zda má strana bydliště v tomto členském státě. Podle čl. 62 odst. 2 posledně uvedeného nařízení platí, že nemá-li strana řízení bydliště v členském státě, u jehož soudů byl podán návrh, použije se pro posouzení toho, zda má strana řízení bydliště v jiném členském státě, právo tohoto členského státu.
- 54 Členským státům tedy v zásadě přísluší, aby určily bydliště fyzické osoby podle svého vlastního práva.
- 55 Z ustálené judikatury však vyplývá, že použití vnitrostátních pravidel nesmí ohrozit užitečný účinek unijního aktu. Jak totiž Soudní dvůr v podstatě konstatoval k nařízení č. 44/2001 v judikatuře, kterou lze použít na výklad nařízení č. 1215/2012, použitím procesních pravidel členského státu nemůže být dotčen užitečný účinek systému stanoveného posledně uvedeným nařízením tím, že by byly narušeny zásady stanovené tímto nařízením (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 28. dubna 2009, Apostolides, C-420/07, EU:C:2009:271, bod 69 a citovaná judikatura).
- 56 Jak přitom vyplývá z bodu 51 tohoto rozsudku, systém zavedený nařízením č. 1215/2012 spočívá na rozhodnutí unijního normotvůrce založit jednotná pravidla pro určení příslušnosti na kritériu bydliště žalovaného, a nikoli na kritériu jeho státní příslušnosti. V důsledku toho, jak uvádí i Komise ve svém písemném vyjádření, členský stát nemůže změnit toto zásadní rozhodnutí tím, že uplatní vnitrostátní pravidla, podle nichž mají jeho státní příslušníci povinně bydliště na jeho území.
- 57 V projednávané věci z předkládacího rozhodnutí vyplývá, že bulharské právo v případě bulharských státních příslušníků odlišuje trvalou adresu od adresy aktuální.
- 58 Každý bulharský státní příslušník má na území Bulharské republiky jedinou trvalou adresu, která odpovídá adrese zapsané v registru obyvatel a která se nachází navždy na tomto území. Bulharští státní příslušníci, kteří mají bydliště v zahraničí a nemohou prokázat trvalou adresu v Bulharsku, jsou automaticky zapsáni do registru obyvatel obvodu Sredec města Sofie. Aktuální adresa naproti tomu odpovídá adrese, na které dotčená osoba pobývá. V případě bulharských státních příslušníků

usazených v zahraničí se tato adresa omezuje na uvedení názvu státu, v němž žijí, v registru obyvatel, aniž podle předkládajícího soudu existuje jakákoli možnost, aby takoví státní příslušníci zaregistrovali přesnou adresu nacházející se mimo Bulharsko. Jak upřesňuje předkládající soud, bulharští státní příslušníci jsou tedy povinni mít trvalou adresu v Bulharsku bez ohledu na místo, kde tito státní příslušníci skutečně pobývají.

- 59 S výhradou ověření, která musí provést předkládající soud, bulharské právní předpisy, jak jsou popsány uvedeným soudem, staví bydliště bulharských státních příslušníků na roveň jejich trvalé adrese, která se navždy nachází v Bulharsku, bez ohledu na to, zda pobývají v Bulharsku nebo v zahraničí, a neumožňují těmto státním příslušníkům zaregistrovat úplnou adresu v jiném členském státě, i když v něm trvale pobývají, a mohou tak být považováni za osoby s bydlištěm na území posledně uvedeného členského státu podle právních předpisů posledně uvedeného členského státu použitelných podle čl. 62 odst. 2 nařízení č. 1215/2012.
- 60 Je třeba rovněž poznamenat, že určení rozsahu pojmu „bydliště“ podle vnitrostátního práva bude příslušet pouze vnitrostátnímu soudu. Nicméně vzhledem k tomu, že vnitrostátní právní úprava automaticky spojuje tento pojem s trvalou, povinnou a někdy i fiktivní adresou registrovanou pro každého státního příslušníka dotčeného členského státu, taková právní úprava narušuje užitečný účinek nařízení č. 1215/2012, neboť nahrazuje kritérium „bydliště“, ze kterého vycházejí pravidla pro určení příslušnosti zavedená tímto nařízením, kritériem státní příslušnosti.
- 61 Za těchto podmínek není třeba zkoumat otázku, zda článek 21 SFEU brání rovněž takové vnitrostátní právní úpravě, jako je právní úprava popsaná v předchozím bodě.
- 62 S ohledem na výše uvedené je třeba na první otázku odpovědět tak, že čl. 62 odst. 1 nařízení č. 1215/2012 musí být vykládán v tom smyslu, že brání vnitrostátní právní úpravě, podle které se má za to, že státní příslušníci jednoho členského státu, kteří mají bydliště v jiném členském státě, mají bydliště na adrese, která zůstává nadále registrovaná v prvně uvedeném členském státě.

Ke druhé a třetí otázce

- 63 Podle ustálené judikatury platí, že v rámci postupu spolupráce mezi vnitrostátními soudy a Soudním dvorem zavedeného článkem 267 SFEU přísluší Soudnímu dvoru poskytnout vnitrostátnímu soudu užitečnou odpověď, která mu umožní rozhodnout spor, jenž mu byl předložen. Z pohledu této logiky je na Soudním dvoru, aby případně přeformuloval otázky, které jsou mu položeny (rozsudek ze dne 30. ledna 2024, Direktor na Glavna direkcija „Nacionalna policia“ pri MVR Sofia, C-118/22, EU:C:2024:97, bod 31 a citovaná judikatura).
- 64 V projednávané věci vychází druhá a třetí otázka, které je třeba zkoumat společně, ze skutečnosti, jak vyplývá z žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce, kdy předkládající soud tvrdí, že je podle článku 411 GPK, jak je vykládán v rozhodnutí ze dne 18. června 2014, povinen vydat platební rozkaz proti dlužníkovi, bulharskému státnímu příslušníkovi, jehož trvalá adresa se nachází v Bulharsku, i když existují věrohodné důvody umožňující mít za to, že tento dlužník měl ke dni podání tohoto návrhu na vydání platebního rozkazu bydliště na území jiného členského státu, a tento soud tedy podle čl. 4 odst. 1 nařízení č. 1215/2012 není mezinárodně příslušný k rozhodování o takovém návrhu.
- 65 Podle předkládajícího soudu nelze vyloučit, že by svou příslušnost mohl založit na jiném ustanovení, totiž na ustanovení čl. 7 bodu 1 písm. b) druhé odrážce uvedeného nařízení, obsaženém v oddíle 2 kapitoly II uvedeného nařízení. Klade si však otázku, zda čl. 5

odst. 1 tohoto nařízení nebrání tomu, aby byl povinen vydat platební rozkaz proti dlužníkovi, jehož aktuální adresa se nachází v jiném členském státě. V této souvislosti si předkládající soud klade rovněž otázku relevance data, k němuž dotčený dlužník zaregistroval svou aktuální adresu.

- 66 V důsledku toho je třeba mít za to, že podstatou druhé a třetí otázky předkládajícího soudu je, zda čl. 4 odst. 1 a čl. 5 odst. 1 nařízení č. 1215/2012 musí být vykládány v tom smyslu, že brání tomu, aby taková vnitrostátní právní úprava, jak je vykládána vnitrostátní judikaturou, přiznávala soudu členského státu pravomoc vydat platební rozkaz proti dlužníkovi, u něhož existují věrohodné důvody umožňující mít za to, že má bydliště na území jiného členského státu.
- 67 Jak bylo připomenuto v bodě 51 tohoto rozsudku, čl. 4 odst. 1 nařízení č. 1215/2012 stanoví obecné pravidlo pro určení příslušnosti, na němž spočívá toto nařízení, a sice místo bydliště žalovaného bez ohledu na jeho státní příslušnost.
- 68 Podle čl. 5 odst. 1 nařízení č. 1215/2012 osoby, které mají bydliště v některém členském státě, mohou být u soudu jiného členského státu žalovány pouze na základě pravidel stanovených v oddílech 2 až 7 kapitoly II uvedeného nařízení. Tyto oddíly obsahují pravidla o zvláštní příslušnosti, pravidla pro určení příslušnosti ve věcech pojištění, spotřebitelských smluv, individuálních pracovních smluv, jakož i pravidla o výlučné příslušnosti a pravidla pro ujednání o příslušnosti.
- 69 Z uvedených oddílů vyplývá, že lze učinit jediné závěr, že soud daného členského státu je mezinárodně příslušný k projednání věci v řízení vedeném proti žalovanému, který má bydliště na území jiného členského státu, pouze v situacích upravených v těchto oddílech.
- 70 V projednávané věci by měl mít předkládající soud možnost vydat platební rozkaz proti dlužníkovi, u něhož existují věrohodné důvody umožňující mít za to, že měl ke dni podání návrhu na vydání platebního rozkazu bydliště v jiném členském státě než v Bulharsku, může-li svou příslušnost k rozhodování o takovém návrhu založit na některém z pravidel pro určení příslušnosti stanovených v oddílech 2 až 7 nařízení č. 1215/2012.
- 71 Okolnosti, které je třeba zohlednit pro účely určení příslušnosti, jsou tedy okolnosti existující ke dni podání dotčeného návrhu na vydání platebního rozkazu.
- 72 S ohledem na výše uvedené je třeba na druhou a třetí otázku odpovědět tak, že čl. 4 odst. 1 a čl. 5 odst. 1 nařízení č. 1215/2012 musí být vykládány v tom smyslu, že brání tomu, aby vnitrostátní právní úprava, jak je vykládána vnitrostátní judikaturou, přiznávala soudu členského státu příslušnost k vydání platebního rozkazu proti dlužníkovi, u něhož existují věrohodné důvody umožňující mít za to, že měl ke dni podání návrhu na vydání platebního rozkazu bydliště na území jiného členského státu, v jiných situacích, než jsou situace stanovené v oddílech 2 až 7 kapitoly II tohoto nařízení.

Ke čtvrté otázce

- 73 Podstatou čtvrté otázky předkládajícího soudu je, zda musí být článek 7 nařízení 2020/1784 vykládán v tom smyslu, že brání tomu, aby se soud členského státu, který je příslušný k vydání platebního rozkazu proti dlužníkovi, u něhož existují věrohodné důvody umožňující mít za to, že má bydliště na území jiného členského státu, obrátil na příslušné orgány a použil prostředky poskytnuté tímto jiným členským státem ke zjištění adresy tohoto dlužníka pro účely doručení tohoto platebního rozkazu.

- 74 Úvodem je třeba poznamenat, že pokud předkládající soud dospěje k závěru, že je příslušný, aby rozhodoval ve věci v původním řízení na základě jednoho z pravidel pro určení příslušnosti stanovených v oddílech 2 až 7 kapitoly II nařízení č. 1215/2012, a v důsledku toho je oprávněn vydat platební rozkaz proti dotčenému dlužníkovi, i když má tento dlužník bydliště na území jiného členského státu, je povinen tento platební rozkaz tomuto dlužníkovi doručit.
- 75 V tomto ohledu v souladu s judikaturou Soudního dvora platí, že pokud adresát soudní písemnosti bydlí v zahraničí, spadá doručení této písemnosti v zásadě do působnosti nařízení 2020/1784 a musí být provedeno prostředky zavedenými tímto nařízením, s výjimkou zejména situace, kdy bydliště nebo místo obvyklého pobytu tohoto adresáta není známo (obdobně viz rozsudek ze dne 19. prosince 2012, Alder, C-325/11, EU:C:2012:824, body 24 a 25).
- 76 V posledně uvedené situaci však podle čl. 1 odst. 2 uvedeného nařízení, který odkazuje na jeho článek 7, existuje povinnost pomoci při zjištění adresy adresáta doručované písemnosti.
- 77 Podle článku 7 nařízení 2020/1784 platí, že je-li adresa osoby, které má být soudní nebo mimosoudní písemnost v jiném členském státě doručena, neznámá, poskytne tento jiný členský stát pomoc se zjištěním této adresy buď uvedením určených orgánů, na které se mohou za tímto účelem obracet odesílající subjekty se žádostmi, nebo tím, že umožní podávat žádosti o informace přímo u rejstříků evidence obyvatelstva nebo jiných databází prostřednictvím jednotného formuláře dostupného na „evropském portálu e-justice“ anebo poskytnutím informací o tom, jak lze prostřednictvím tohoto portálu takovou adresu nalézt.
- 78 Soud členského státu, který musí doručit soudní nebo mimosoudní písemnost do jiného členského státu, proto může použít veškeré prostředky poskytnuté podle článku 7 nařízení 2020/1784 k určení adresy osoby, již má být písemnost doručena.
- 79 S ohledem na výše uvedené je třeba na čtvrtou otázku odpovědět tak, že článek 7 nařízení 2020/1784 musí být vykládán v tom smyslu, že nebrání tomu, aby se soud členského státu, který je příslušný k vydání platebního rozkazu proti dlužníkovi, u něhož existují věrohodné důvody umožňující mít za to, že má bydliště na území jiného členského státu, obrátil na příslušné orgány a použil prostředky poskytnuté tímto jiným členským státem ke zjištění adresy tohoto dlužníka pro účely doručení tohoto platebního rozkazu.

K nákladům řízení

- 80 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení ve vztahu ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (čtvrtý senát) rozhodl takto:

- 1) Článek 62 odst. 1 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1215/2012 o příslušnosti a uznávání a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech**

musí být vykládán v tom smyslu, že

brání vnitrostátní právní úpravě, podle které se má za to, že státní příslušníci jednoho členského státu, kteří bydlí v jiném členském státě, mají bydliště na adrese, která zůstává nadále registrována v prvně uvedeném členském státě.

2) Článek 4 odst. 1 a čl. 5 odst. 1 nařízení č. 1215/2012

musí být vykládány v tom smyslu, že

brání tomu, aby vnitrostátní právní úprava, jak je vykládána vnitrostátní judikaturou, přiznávala soudu členského státu příslušnost k vydání platebního rozkazu proti dlužníkovi, u něhož existují věrohodné důvody umožňující mít za to, že měl ke dni podání návrhu na vydání platebního rozkazu bydliště na území jiného členského státu, v jiných situacích, než jsou situace stanovené v oddílech 2 až 7 kapitoly II tohoto nařízení.

3) Článek 7 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2020/1784 ze dne 25. listopadu 2020 o doručování soudních a mimosoudních písemností ve věcech občanských a obchodních v členských státech (doručování písemností)

musí být vykládán v tom smyslu, že

nebrání tomu, aby se soud členského státu, který je příslušný k vydání platebního rozkazu proti dlužníkovi, u něhož existují věrohodné důvody umožňující mít za to, že má bydliště na území jiného členského státu, obrátil na příslušné orgány a použil prostředky poskytnuté tímto jiným členským státem ke zjištění adresy tohoto dlužníka pro účely doručení tohoto platebního rozkazu.

Podpisy